

KRIZIŲ VALDYMO VILNIAUS JERUZALĖS PROGIMNAZIJOJE TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Krizių valdymo Vilniaus Jeruzalės progimnazijoje (toliau – Progimnazija) tvarkos aprašas reglamentuoja krizių valdymo komandos (toliau – Komandos) sudarymą, darbo organizavimą ir bendradarbiavimą su Savivaldybės administracija ir esant poreikiui psichologinės pagalbos teikėju (Vilniaus pedagogine psichologine tarnyba (toliau – PPT) ar kt.) krizės progimnazijoje metu.

2. Krizių valdymo tikslas:

2.1. užtikrinti krizės paveiktiems progimnazijos bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą;

2.2. užtikrinti, kad ugdymo procesas progimnazijoje kuo greičiau grįžtų prie įprastos tvarkos.

3. Krizių valdymo progimnazijoje koordinatoriai, organizatoriai ir vykdytojai yra Progimnazijos komanda, kuri bendradarbiauja su VGK, su pasirinktu psichologinės pagalbos teikėju (PPT) ar kt.), Savivaldybės administracija, o prireikus ir kitomis švietimo ir sveikatos sistemos įstaigomis.

4. Šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **krizinė situacija** – situacija, kurią lydi didelis nerimas, įtampa, grėsmė, nesaugumas, pavojus, pasimetimas ir kt.;

4.2. **krizė progimnazijoje** – netikėtas ir/ar pavojingas įvykis, sutrikdantis įprastą bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiantis visą ar didesnę progimnazijos bendruomenės dalį. Krizinių situacijų pavyzdžiai: mokinio ar bendruomenės nario savižudybė, kita komplikuota netektis: bendruomenės nario mirtis dėl nelaimingo atsitikimo ar ligos, nelaimingas atsitikimas, susijęs su mirties grėsme progimnazijoje, susišaudymas, gaisras mokykloje, įkaitų paėmimas, bendruomenės nario dingimas ir kt.;

4.3. **krizės valdymas progimnazijoje** – koordinuoti veiksmai, kuriuos atlieka komanda pasitelkus VGK, esant būtinybei psichologinės pagalbos teikėją (PPT ar kt.) ir Savivaldybės administraciją, siekiant įveikti krizės sukeltas pasekmes ir teikti progimnazijos bendruomenei veiksmingą pagalbą;

4.4. **krizių valdymo komanda** – nuolat veikianti krizių valdymą vykdanči Komanda, kurią sudaro administracijos, švietimo pagalbos specialistų, mokytojų atstovai, turintys krizės valdymui reikiamų gebėjimų;

4.5. **krizės valdymo koordinatorius** – paskirtas krizių komandos vadovas arba jo deleguotas žmogus, kuris koordinuoja krizės valdymą progimnazijoje ir bendradarbiauja su Vilniaus miesto savivaldybės administracijos, o prireikus ir su psichologinės pagalbos teikėjo įstaigos koordinatoriais.

4.6. **savižudybės grėsmė** – situacija, kai yra identifikuojamas asmuo, turintis ketinimų nusižudyti;

4.7. **savižudybės krizės prevencija** – veiksmai, kuriuos atlieka progimnazijos administracija kartu su psichologu ir socialiniu pedagogu siekdami suteikti reikiamą pagalbą ir užkirsti kelią asmens savižudybei.

II SKYRIUS

KRIZIŲ VALDYMO PROGIMNAZIJOJE ORGANIZAVIMAS

5. Krizės valdymą progimnazijoje organizuoja **krizių valdymo komanda**:

5.1. komandą sudaro 5–7 nariai. Komandos vadovas yra progimnazijos direktorius, jam negalint atlikti savo funkcijų – jo pavaduotojas. Komandą sudaro: Komandos vadovas, narys, atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir teikimą, narys, atsakingas už komunikaciją, narys, atsakingas už saugumą, ir narys, atsakingas už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą. Vienai funkcijai atlikti gali būti skiriami keli

Komandos nariai arba vienam komandos nariui skiriamos atlikti kelios funkcijos. Komandos vadovo, nario, atsakingo už psichologinės pagalbos organizavimą ir teikimą, bei nario, atsakingo už komunikaciją, funkcijas turi atlikti skirtingi asmenys;

5.2. Progimnazijos Komandos paskirtis krizės metu: įveikti krizės sukeltas problemas, užtikrinti bendruomenei veiksmingos pagalbos teikimą, atkurti įprastą veiklą ugdymo įstaigoje;

5.3. Progimnazijos Komandos funkcijos krizės metu:

5.3.1. nedelsiant įvertinti krizės aplinkybes;

5.3.2. bendradarbiaujant su VGK nustatyti krizės valdymo Komandos darbo organizavimo tvarką, pasiskirstyti funkcijomis, parengti preliminarų krizės valdymo ugdymo įstaigoje planą ir kt.;

5.3.3. informuoti steigėją ir PPT apie krizinę situaciją;

5.3.4. su psichologinės pagalbos teikėju (jei yra pasitelktas) peržiūrėti preliminarų krizės valdymo veiksmų planą pritaikant jį esamai krizės situacijai ir įvertinti turimus vidinius psichologinei pagalbai reikalingus resursus;

5.3.4. parengtą krizės valdymo progimnazijoje planą ne vėliau kaip per 12 valandų nuo krizės identifikavimo pateikti Savivaldybės krizės valdymo koordinatoriui;

5.4. plane turi būti numatomi šie veiksmai:

5.4.1. kreiptis pagalbos į teritorinės policijos įstaigą, medicinos įstaigas, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Vilniaus miesto vaiko teisių apsaugos skyrių ir kitas institucijas (pagal poreikį);

5.4.2. parengti informaciją apie krizę progimnazijos bendruomenei ir/ar žiniasklaidai:

5.4.2.1. pateikti informaciją įstaigai apie įvykį (pvz., per visuotinį bendruomenės narių susirinkimą, elektroninį dienyną, SMS žinutes, elektroniniu paštu, skambučiais tėvams ir pan.);

5.4.2.2. rengiant pranešimus progimnazijos bendruomenei pateikti tik patvirtintus faktus ir informuoti apie priimtus sprendimus prevencijai ir intervencijai;

5.4.2.3. pranešimus, interviu ir komentarus apie krizinę situaciją progimnazijoje teikti žiniasklaidai suderinus su Vilniaus miesto savivaldybės administracijos ugdymo įstaigą kuruojančiu skyriumi bei Rinkodaros ir komunikacijos skyriumi;

5.4.3. nustatyti progimnazijos bendruomenės grupes ar asmenis, kuriems reikalinga psichologinė, socialinė pedagoginė, socialinė ar kita pagalba, ir ją organizuoti;

5.4.4. konsultuoti bendruomenės narius individualiai ar grupėmis;

5.4.5. rengti pokalbius su ugdytiniais;

5.4.6. atlikti kitus reikiamus veiksmus;

5.5. Krizės valdymo komanda, Savivaldybės administracijos bei psichologinę pagalbą teikiančios įstaigos (jei į ją buvo kreiptasi) koordinatoriai nuolat stebi, renka informaciją, vertina krizės valdymo procesą, prireikus koreguoja krizės valdymo progimnazijoje veiksmų planą (1 priedas);

5.6. Komanda, įgyvendinus krizės valdymo progimnazijoje numatytus veiksmus, įvertina krizės valdymo veiksmų sėkmingumą ir priima reikiamus sprendimus:

5.6.1. aptaria krizės įveiką;

5.6.2. sustabdo krizės valdymo progimnazijoje aktyvius veiksmus;

5.6.3. per 5 darbo dienas nuo krizės įveikos informuoja Vilniaus miesto savivaldybės administracijos kuruojantį skyrių apie krizės įveiką ir rezultatus;

5.6.4. užpildo krizės valdymo progimnazijoje ataskaitą ir ją pateikia Vilniaus miesto savivaldybės administracijos progimnaziją kuruojančiam skyriui (2 priedas);

5.6.5. baigus aktyvius veiksmus 1–2 mėnesius tęsia rizikos grupės asmenų stebėjimą ir vertina situaciją bendruomenėje;

5.7. krizės paveiktos aukos ir jų artimieji informuojami apie psichologinės pagalbos galimybes, motyvuojami ir nukreipiami pagalbai;

5.8. Krizės valdymo komanda kartu su VGK numato krizių prevencijos renginių organizavimą progimnazijos bendruomenėje;

5.9 Krizės valdymo komanda koordinuoja periodinį (kasmetinį) visų bendruomenės narių (pedagogų, kitų mokyklos darbuotojų, mokinių ir jų tėvų/globėjų) krizių valdymo žinių atnaujinimą.

6. PPT vaidmuo valdant krizinę situaciją ugdymo įstaigoje (kai Ugdymo įstaigos komanda kreipiasi dėl psichologinės pagalbos teikimo krizės įveikimui):

6.1. PPT koordinatorius ir specialistai kartu su progimnazijos koordinatoriumi aptaria psichologinės pagalbos poreikį:

6.1.1. konsultuoja progimnazijos Komandą dėl krizės įveikos proceso, aptaria esamus resursus;

6.1.2. esant būtinybei teikia pagalbą pačioje progimnazijoje: prisideda prie veiksmų plano sudarymo ir veiksmų koordinavimo, informacijos parengimo bendruomenei ir žiniasklaidai, psichologinės pagalbos teikimo bendruomenei;

6.2. po aktyvaus dalyvavimo krizinio įvykio valdyme:

6.2.1. aptaria krizės įveiką progimnazijoje, konsultuoja ją dėl priemonių, kurias reikėtų įgyvendinti tobulinant krizių prevenciją;

6.2.2. organizuoja emocinę paramą specialistams, teikusiems pagalbą progimnazijos bendruomenei.

III SKYRIUS SAVIŽUDYBĖS KRIZĖS PREVENCIJA

8. Bet kuris progimnazijos darbuotojas, sužinojęs apie mokinio, auklėtinio ar kito bendruomenės nario ketinimą nusižudyti ar mintis apie savižudybę, turi informuoti progimnazijos psichologą arba jo nesant progimnazijos socialinį pedagogą. Nesant šių specialistų, informuojamas progimnazijos krizės valdymo komandos vadovas arba VGK pirmininkas.

9. Progimnazijos Komandos vadovas įvertina situaciją ir organizuoja tolesnę pagalbą, veiksmus suderindamas su VGK pirmininku.

10. Kai įtariama, kad mokinys ketina nusižudyti, nedelsiant informuojami jo tėvai/globėjai ir tolesnis pagalbos teikimas derinamas su jais. Prireikus informuojamas Savivaldybės administracijos Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinavimo skyrius ir derinami veiksmai vaiko saugumui užtikrinti.

11. Esant savižudybės krizei, tęstinę pagalbą teikia psichikos sveikatos specialistai.

12. Apie kitų įstaigos bendruomenės narių informavimą po mokinio savižudybės krizės ir jo įtraukimą į pagalbos procesą sprendžia įstaigos Krizių komanda kartu su mokiniu ir jo tėvais/globėjais.

13. Mokinio tėvams/globėjams atsisakius pagalbos mokiniui ar auklėtiniui, esančiam savižudybės krizėje, progimnazijos krizių komanda apie tokį atvejį informuoja Savivaldybės administracijos Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinavimo skyrių.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14. Visi pagalbą krizinėje situacijoje progimnazijoje teikę specialistai turi laikytis konfidencialumo, gauti ir teikti informaciją tiek, kiek būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas, nepažeidžiant vaiko teisių ir teisėtų interesų.

**KRIZĖS VALDYMO VILNIAUS JERUZALĖS PROGIMNAZIJOJE
VEIKSMŲ PLANAS**

_____ (data)

1. Progimnazijos bendruomenės narys, gavęs informaciją apie krizę mokykloje, nedelsdamas informuoja progimnazijos Komandos vadovą.....

(vardas, pavardė, kontaktinis telefono Nr.).

Jam nesant, jo įgaliotą atstovą.....

(vardas, pavardė, kontaktinis telefono Nr.).

2. Progimnazijos komandos vadovas susisiekiama su nukentėjusiojo asmens artimaisiais ir (ar) policija patikslina krizės faktus (kas, kur ir kada įvyko) ir informaciją, kuri galėtų būti pateikta Progimnazijos bendruomenei.

3. Progimnazijos komandos vadovas nedelsdamas sušaukia Progimnazijos komandos ir Komisijos posėdį.

Progimnazijos komandos narių vardai, pavardės, telefono Nr., funkcijos krizės valdymo metu:

1.

2.

3.

4.

5.

4. Progimnazijos komandos vadovas informuoja apie krizę Progimnazijos savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją (valstybinės Progimnazijos – biudžetinės įstaigos), savivaldybės vykdomąją instituciją (savivaldybės Progimnazijos – biudžetinės įstaigos), savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją (dalyvių susirinkimą) (valstybinės ir savivaldybės Progimnazijos – viešosios įstaigos), savininką (dalyvių susirinkimą) (kitų Mokyklų), jei Progimnazijos komanda ir Komisija susitarė dėl šios funkcijos

priskyrimo Progimnazijos komandos vadovui.

Įstaigos pavadinimas.....

Kontaktinio asmens vardas, pavardė, telefono Nr., el. paštas:

.....

5. Progimnazijos komanda kartu su Komisija posėdžio metu aptaria šiuos klausimus (priklausomai nuo konkrečios krizės situacijos posėdžio darbotvarkė gali būti papildyta įtraukiant kitus aktualius klausimus arba sutrumpinta, jei kai kurie klausimai neaktualūs konkrečios krizės situacijoje):

5.1. Įvertina krizės paveiktų asmenų grupes (kurie Progimnazijos bendruomenės nariai gali būti labiausiai paveikti);

Labiausiai krizės paveiktos asmenų grupės:.....

.....

5.2. Įvertina turimus psichologinės pagalbos Progimnazijoje resursus, jei jų nepakanka, kreipiamasi į psichologinės pagalbos teikėją (-us) ir informuoja Progimnazijos savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją (valstybinės Progimnazijos – biudžetinės įstaigos), savivaldybės vykdomąją instituciją (savivaldybės Progimnazijos – biudžetinės įstaigos), savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją (dalyvių susirinkimą) (valstybinės ir savivaldybės Progimnazijos – viešosios įstaigos), savininką (dalyvių susirinkimą) (kitų Mokyklų);

Psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) vardas, pavardė, telefono Nr., el. paštas:

.....

5.3. Sutaria, kokia informacija apie krizę ir jos valdymo veiksmus bus pateikiama atskiroms Progimnazijos bendruomenės grupėms (mokiniam, tėvams (globėjams, rūpintojams), mokyklos darbuotojams, žiniasklaidai). Taip pat sutaria, kas, kada ir kokia forma pateiks parengtą informacinį tekstą;

5.4. Esant būtinybei sprendžia apie papildomų civilinės saugos ir (ar) greitosios medicinos pagalbos priemonių reikalingumą (policijos ir (ar) priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos, greitosios medicinos pagalbos iškvietimą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

5.5. Svarsto būtinybę informuoti apie krizę kitas įstaigas ar institucijas (pvz., Vaiko teisių apsaugos skyrių, kitas mokyklas, kurias gali paveikti krizė ar kt.) ir bendradarbiauti su jomis organizuojant ar vykdant krizės valdymo veiksmus;

5.6. Mirties atveju aptaria dalyvavimą laidotuvėse (visi mokyklos bendruomenės nariai turi būti informuoti apie laidotuvių laiką ir vietą; laidotuvėse dalyvauja tik norintys mokyklos bendruomenės nariai);

5.7. Atsižvelgus į konkrečios krizės aplinkybes ir remiantis posėdžio metu priimtais sprendimais kartu su

Komisija, rekomenduotinai konsultuojantis su Progimnazijos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija (valstybinės Progimnazijos – biudžetinės įstaigos), savivaldybės vykdomąja institucija (savivaldybės Mokyklos – biudžetinės įstaigos), savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija (dalyvių susirinkimo) (valstybinės ir savivaldybės Progimnazijos – viešosios įstaigos), savininku (dalyvių susirinkimo) (kitų Mokyklų) ir psichologinės pagalbos teikėju (-ais), tikslina preliminarų krizės valdymo veiksmų planą;

5.8. Numato kito Progimnazijos Komandos posėdžio vietą ir laiką.

6. Apie krizę informuojama Progimnazijos bendruomenė.

7. Labiausiai nukentėjusiems asmenims teikiama psichologinė ir (ar) kita pagalba.

8. Pasirūpinama, kad visiems Progimnazijos bendruomenės nariams būtų prieinama informacija apie psichologinės pagalbos galimybes.

9. Mokinio ar kito bendruomenės nario mirties atveju pasirūpinama, kad jo vardas, pavardė būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių, pasirūpinama mirusiojo daiktais.

10. Progimnazijos Komanda reguliariai aptaria krizės valdymo veiksmų eigą, veiksmingumą, prireikus keičia, koreguoja krizės valdymo veiksmų planą.

KRIZĖS VALDYMO VILNIAUS JERUZALĖS PROGIMNAZIJOJE ATASKAITA

Traumuojantis įvykis: data, įvykio pobūdis.....

Informacijos apie įvykį šaltinis (kas informavo apie įvykį?).....

Kada ir kokias įstaigas progimnazija informavo apie įvykį:.....
.....

Pagalbos teikėjai:.....

Aktyvios pagalbos teikimo pradžia:.....

Aktyvios pagalbos teikimo pabaiga:.....

Pagalbos priemonės/veiksmai bendruomenei:

	Aprašymas
Informacijos apie įvykį tikslinimas, pranešimų rengimas ir platinimas, situacijos ugdymo įstaigoje įvertinimas, pirminis pagalbos gavėjų ir teikėjų nustatymas, nuolatinis situacijos stebėjimas, pagalbos priemonių tikslinimas	
Mokiniams (nurodyti pagalbos formą – individuali, grupinė, gavėjų skaičius)	
Tėvams (nurodyti pagalbos formą – individuali, grupinė, gavėjų skaičius)	
Progimnazijos kolektyvui (nurodyti pagalbos formą – individuali, grupinė, gavėjų skaičius)	
Sunkumai teikiant pagalbą	

Rekomendacijos dėl galimų prevencijos priemonių įgyvendinimo siekiant spręsti pastebėtas rizikas pagalbos teikimo metu:

.....
.....
.....

PPT koordinatorius (parašas)

Progimnazijos komandos koordinatorius (parašas)